

final ensordit en -ʃ i simplificat, ajudant-hi la influència de *boix*.

1 Tampoc en parlen Simonet (*Glos.*) ni Griffin en la tesi sobre el *RMa*. L'anònim sevillà p. p. Asín l'usa com a nom aràbic de la camamilla «bābūnağ --- se le llama --- [en griego] *hamāmīlān* que significa 'manzana de la tierra', y en '*agamiya*' *mansanella*» i de nou com a traducció àrab de *mansanella* (Asín, p. 169). *Bābūnağ* figura també com a nom aràbic de la camamilla en el glossari de matèria mèdica de Maimònides en diversos passatges que cita Asín. Lane (145a) el cita ja d'Avicena i en diversos lexicògrafs orientals i accepta l'afirmació del Djauharí que ve del persa *bābūna* 'camamilla'. No ens escua a nosaltres decidir si aquest nom persa és irani genuí o manlleu d'*ὀπανάναξ*, nom tan universalitzat per Dioscòrides, a base del qual s'explicaria millor la vacil·lació en àrab entre el final *-āq* d'Abenalbaitar i *-ağ* de la forma comuna i les terminacions *-nğ* i *-niğe* de l'hispanoàrab; així com l'etimologia última del nom que suposo format amb el grec *ὀπός* 'suc' i *πανάναξ* 'pastanaga'.

BABORE

Partida muntanyenca de la V. d'Àneu, te. d'Arreu, al N. del Tossal de Garravea. Nom que es diu sobretot dels Forats de *babóre* (xx, 172), que es baden en aquells rocateres. Encara que amb *-e* de fonètica precatalana, deu venir del ll. *ΒΑΡΩΡΕΜ*, pels aires subterranis que s'hi senten exhalats. «Illa *Baborada*» figura en un doc. de 1017, com a afrontació del Vilar de Cabó (Urgellet) —valle Nempas— (doc. d'Organyà, *BABL VII*, 419). Sembla que sigui afrontació NO., oposada a «ipsos pradellos» i homòloga de la Serra de Boumort (suposant que «Beromorzo» sigui err. per *Bovemorto*): deu ser també de *vaporada*/*aborada*. Derivat semblant: *Baborers* en un doc. de 1190 de La Guàrdia que no deu ser l'agr. de Sagàs (CCandi, *MiHiCat II*, 463) sinó més aviat La Guàrdia d'Ares, que és 4 k. al N. del Vilar de Cabó; llavors serà el mateix lloc que *La Baborada* amb canvi en el sufix. Tornat cognom: *En Pallari Babores*, repetit en doc. de Bna., a. 1254 (id. ib. II, 261).

BABORTE

Vall afl. de la Vall Ferrera: *babórte* desemboca per la dreta, entre Sotllo i La Revuira (al NE. d'Àreu). Com que baixa d'un circ d'estanys, i allà hi ha grans prades, deu venir d'un derivat *BEHOR-TI* format amb el sufix basc *-TI* de funció col·lectiva (o bé locativa) i el basc *behor* 'egua' (Mixelena, *Apell.* § 148): lloc apropiat per a les eugassades; doncs, nom comparable a *Guils EQUILES*, *Ainet ASINETUM*; *Viladecavalls*, bearn. *Beost EPON-OSTO*- 'mercat de cavalls'. Un nom molt semblant, *Solana de Lunau* o *de Borte*, figura el 1518 com afrontació d'Alins amb Àreu, en el *Spill* de Castellbò (62v);

encara que també sigui a la V. Ferrera, essent afrontació d'Alins deu ser uns quilòmetres en avall d'Àreu, i *Baborie* desaigna des del N. uns 7 k. amunt d'Àreu: difícilment poden coincidir gens els llocs, però l'etimologia pot ser la mateixa, si bé ací amb contracció *eó > ó*.

Ja costaria més de trobar-hi lligam lingüístic amb altres noms de fesomia anàloga. En el mateix *Spill* de Castellbò, un *Escabort*, a l'Urgellet en te. d'Adraén; encara que *ez-* és prefix negatiu molt viu en basc i àdhuc celtibèric, no s'hi veu enllaç versemblant (ni amb metàtesi, car no hi ha base per suposar que *behor* pugui sortir d'un *bekor); més aviat es podria combinar amb *Escarbonate*, i aquest amb *Biscarbó* < *bizkar-gune*. No crec que hi hagi relació amb el bc. *bibur* 'tort, torçat' ni amb el lloc alt-arag. *Ibort* (relacionable amb *Ivorra*), i l'alt-arag. *ibón* 'estanyol'.

BAC

Com a nom genèric molt difós sobretot en el NE. del Princ.: és l'adj. *obac*, en funció substantiva, que precedit llavors de l'article, *L'Obac*, fou mutilat de la *o*, que així es confonia amb l'article *lo* → *lo Bac* > *el Bac*.

En cito només alguns dels més importants. *El Bac*, cerd., te. de Porta: tota la comarcada al Sud del poble, per tal com està voltada pel S., per una carena molt més alta, i per tant constitueix una extensa obaga (xxiii). *El Bac* o *Vall del Bac* Gxa., te. Vall de Bianya: baixa d'O. a E. des del límit amb el Ripollès a la vall d'Oix, com afl. dr. Llierca; la major part dels masos i llog. són en el vessant dret (Llongarriu, St. Feliu, i especialment l'antic Hostal de la Vall del Bac, de vell renom), mentre que el vessant esquerre, el solei, és més aviat erm o poc poblat: d'on el nom, *Sant Feliu des Bach*, ja a. 1359 (*CoDoACA XII*, 107). *Bac-Llarder*: el suposo com la forma moderna de *Bacholardario*, que figura com un dels vilars del te. Ridaura, en doc. de 908 (*Hist. Lgd.* II), citat entre *Artigues* i «Cucuciago»; avui, junt amb *Artigues*, se cita una pagesia *Bac d'en Déu*, que no sé si és el mateix.

El *Bac de la Roda* (1933) altre nom del veïnat dit també *La Roda*, en el terme d'Ogassa (Ripollès). Font del *Bac*, te. Saldes, al N. de Gresolet (xxxviii, 76.14). *Lo Bac del Pou* (*bag del pòu*), indret vora la Valira de Cornudella, dellà de la serra de Sobrecastell, a 1 k. de la confluència amb la N. Ribagorçana. *El Bac* de Collsacabra, mas antic i de gran renom, on féu estades Verdaguer (refugiant-se de l'hostilitat, oberta o hipòcrita, dels seus envejosos), i hi compongué bells goigs i poesies a honor de la seva capella. *Bac Fred*, Collet del ~ o de Coma de Ulia, te. Orís (xii, 149.23). Cap al Sud esdevé més rar; tanmateix: Muntanyeta (de)l *Bac* te. Morvedre (xxx, 23.7).

Deu ser forma corrompuda un que figura en vells documents de la vall de Prats de Molló: «--- Miralles --- de Quer Oliban [= Querlibà] et de via de *Bacho Cortuis* (dues lletres confuses) et ad cortallum den Te-